

2022:APHC:3575

ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టు

శుక్రవారం (పిబివరి నాల్గవ రోజు)

రెండు వేల ఇరవై రెండు

PRSENT/సమర్పణ

గౌరవనీయులైన శ్రీ జస్టిస్ రవి నాథ్ తిలహరి

క్రిమినల్ రివిజన్ కేసు నెంబరు: 123 ఆఫ్ 2008

మధ్య:

1. శ్రీ లక్ష్మీసాయి శ్రీ పైనాన్స్, శ్రీ సి. శ్రీనివాసరెడ్డి, తండ్రి కృష్ణారెడ్డి,
మార్టేరు గ్రామం మరియు పెన్మంట్ల మండలం,
పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా

... పిటిషనర్(లు)

మరియు:

1. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం, పీపీ మరియు మరొకరు ద్వారా, దాని పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ ద్వారా
ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టు, హైదరాబాదు
2. నాయనారపు తిలక్, తండ్రి ఆదాము,
డిటిసి కార్యాలయం, చోడిమెళ్ళ (చింతల పూడి రోడ్డు)
ఏలూరు, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా

... ప్రతిస్పందకులు

పిటిషనర్ తరపు న్యాయవాది: సాయి గంగాధర్ చామర్తి

ప్రతివాదుల తరపు న్యాయవాది: పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్

కోర్టు ఈ క్రింది విధంగా చేసిన: ఉత్తర్వు

2022:APHC:3575

గౌరవనీయులైన శ్రీ జస్టిస్ రవి నాథ్ తిలహరి

క్రిమినల్ రివిజన్ కేసు నెం.123 ఆఫ్ 2008

తీర్పు:-

(వర్చువల్ మోడ్ ద్వారా)

1. క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ లోని సెక్షన్ 397 మరియు 401 (సంక్షిప్తంగా "సి.ఆర్.పి.సి") కింద ఈ పిటిషన్ ద్వారా, పిటిషనర్ / ఫిర్యాదుదారుడు 2004 సి.సి.నెం.790 లో జారీ చేసిన ఉత్తర్వును సవాలు చేస్తున్నారు, దీని ద్వారా తన ఫిర్యాదును కొట్టివేశారు. సెక్షన్ 204 (4) సి.ఆర్.పి.సి ప్రకారం, ఫిర్యాదుదారుడు గౌరవాజరు కావడం మరియు ప్రచురణను దాఖలు చేయనందున.

2. ఈ సవరణను 18.02.2008న ఆమోదించి, 26.02.2008న తణుకులోని 2వ తరగతి అదనపు జ్యూడిషియల్ మేజిస్ట్రేట్ కోర్టు ద్వారా ప్రతివాది నెం.2కు నోటీసు జారీ చేశారు. కార్యాలయ నివేదిక ప్రకారం, ప్రతివాది నెం.2 కు పంపిన నోటీసు ఇంకా తిరిగి రాలేదు. 14 ఏళ్ల క్రితం 26.02.2008న కోర్టు ద్వారా నోటీసులు పంపినా తిరిగి ఇవ్వకపోవడంతో ప్రతివాది నెం.2లోని నోటీసు సరిపోతుందని భావిస్తున్నారు. ప్రతిస్పందకుని నెం.2 వైపు నుంచి ప్రాతినిధ్యం లేదు.

3. ఫిర్యాదుదారుడు తన రెగ్యులర్ వ్యాపారంలో ఖాతా పుస్తకాలను నిర్వహించే భాగస్వామ్య సంస్థ అనే ఆరోపణలపై నెగోషియబుల్ ఇన్స్యూమెంట్స్ యాక్ట్ (ఎన్ఐ యాక్ట్) సెక్షన్ 138/142 కింద పిటిషనర్ ప్రతివాది నెం.2 కింద ఫిర్యాదు చేశారు. నిందితుడు/ప్రతివాది నెం.2 ఫిర్యాదుదారుడి నుంచి రూ.45,000/- (రూ.45 వేలు మాత్రమే) రుణం తీసుకున్నాడు మరియు 18.04.2004న ప్రామిసరీ నోట్ ను అమలు చేశాడు మరియు సంవత్సరానికి 24% వడ్డీతో రుణాన్ని తిరిగి

చెల్లించడానికి అంగీకరించాడు మరియు ఎటువంటి బాధ్యతను నిర్వర్తించడానికి, నిందితుడు 28.05.05 రూపాయలకు 707427 నెంబరు గల చెక్కును ఇచ్చాడు. భీమవరం. 19.09.2004న బ్యాంకులో సమర్పించిన చెక్కు "నిధులు సరిపోకపోవడంతో" అనుమతించబడలేదు, దీనిపై ఫిర్యాదుదారుడు 18.10.2004 న నిందితుడికి చట్టబద్ధమైన నోటీసు ఇచ్చాడు, కానీ ఎటువంటి సమాధానం సమర్పించబడలేదు లేదా నిందితుడు/ ప్రతివాది నెం.2 ద్వారా చెల్లింపు చేయబడలేదు.

4. పిటిషనర్/రివిజనిస్ట్ తరపు న్యాయవాది శ్రీ రఘు ప్రసాద్ వాదనలు వినిపిస్తూ, ఈ కేసు వివిధ తేదీల్లో కొనసాగిందని, అయితే ఒక తేదీ 31.12.2007న ఫిర్యాదుదారుడు గైర్దాజరయ్యాడని, ఫలితంగా సెక్షన్ 204 (4) సీఆర్పీసీ కింద ఫిర్యాదును కొట్టివేశామని తెలిపారు. ఫిర్యాదుదారుడు ఈ కేసును శ్రద్ధగా విచారిస్తున్నాడని, 31.12.2007న తప్ప ఏ సమయంలోనూ ఆయన గైర్దాజరు కాలేదని, 31.07.2007న కూడా ఫిర్యాదుదారుడు వైరల్ ఫీవర్ తో బాధపడుతూ బెడ్ రెస్ట్ తీసుకోవాలని సూచించారని తెలిపారు. మేజిస్ట్రేట్ ఫిర్యాదుదారుని యొక్క విలువైన హక్కు ఇమిడి ఉందని పరిగణించి, ఒకే గైర్దాజరు కోసం ఫిర్యాదును తోసిపుచ్చడానికి బదులుగా వేరే తేదీని నిర్ణయించి ఉండాల్సింది.

5. ప్రత్యేక అసిస్టెంట్ పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ శ్రీ ఎస్.వెంకట సాయినాథ్, ఫిర్యాదుదారుడు ఒక్కడే గైర్దాజరైనందుకు ఫిర్యాదును కొట్టివేయడం న్యాయపరమైన విచక్షణాధికారాన్ని ఉపయోగించడం కాదని, **మహమ్మద్** కేసులో గౌరవనీయ సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పును చాలా నిష్పాక్షికంగా కోర్టు ముందు ఉంచామని నిష్పాక్షికంగా వాదించారు. **అజీమ్ వర్సెస్ ఎ.వెంకటేశ్, మరొకరు** (2002 7 SCC 726) కేసుల్లో ఒకే తేదీ హాజరు లేనందున మేజిస్ట్రేట్ తన విచక్షణ మేరకు ఫిర్యాదును కొట్టివేయాల్సింది కాదని సుప్రీంకోర్టు వ్యాఖ్యానించింది.

6. నేను సమర్పించిన సమర్పణలను పరిగణనలోకి తీసుకున్నాను మరియు రికార్డులో ఉన్న విషయాలను పరిశీలించాను.

7. 31.12.2007 నాటి ఉత్తర్వును పరిశీలిస్తే, ఫిర్యాదుదారుడు ఆ రోజున గౌర్రాజరు కావడం, ప్రచురణ దాఖలు చేయకపోవడంతో ఫిర్యాదును తొలగించడం సెక్షన్ 204 (4) సీఆర్.పి.సి కిందకు వస్తుందని స్పష్టమవుతోంది.

8. క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్, 1973లోని సెక్షన్ 204 (సంక్షిప్తంగా, "సి.ఆర్.పి.సి.") ప్రక్రియ మరియు ఉపవిభాగం (4) జారీ చేయడానికి వీలు కల్పిస్తుంది, దీని ప్రకారం ప్రస్తుతానికి అమలులో ఉన్న ఏదైనా చట్టం ప్రకారం ఏదైనా ప్రాసెస్-ఫీజులు లేదా ఇతర ఫీజులు చెల్లించాల్సి వస్తే, ఫీజులు చెల్లించే వరకు ఎటువంటి ప్రక్రియను జారీ చేయరాదు మరియు అటువంటి రుసుములను సహేతుకమైన సమయంలో చెల్లించకపోతే, మేజిస్ట్రేట్ ఫిర్యాదును తోసిపుచ్చవచ్చు. సి.ఆర్.పి.సి సెక్షన్ 204 ఈ క్రింది విధంగా పునరాలోచన చేయబడుతోంది:-

204. ప్రాసెస్ ఇష్యూ.

(1) ఒక నేరాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకున్న మేజిస్ట్రేట్ అభిప్రాయం ప్రకారం, విచారణకు తగిన ఆధారం ఉంటే, మరియు కేసు ఇలా కనిపిస్తుంది-

(ఎ) సమన్లు-కేసు, నిందితుల హాజరు కొరకు అతడు తన సమన్లను జారీ చేయాలి, లేదా

(బి) వారెంట్-కేసు, నిందితుడిని తీసుకురావడానికి లేదా ఒక నిర్దిష్ట సమయంలో అటువంటి మేజిస్ట్రేట్ ముందు హాజరు కావడానికి కారణమైనందుకు లేదా (అతనికి అధికార

పరిధి లేనట్లయితే) అధికార పరిధి ఉన్న మరేదైనా మేజిస్ట్రేట్ కు వారెంట్ జారీ చేయవచ్చు, లేదా, తగినదని భావిస్తే, సమన్లు జారీ చేయవచ్చు.

(2) ప్రాసిక్యూషన్ సాక్షుల జాబితా దాఖలు చేసే వరకు సబ్ సెక్షన్ (1) కింద నిందితులకు సమన్లు లేదా వారెంట్ జారీ చేయరాదు.

(3) రాతపూర్వకంగా చేసిన ఫిర్యాదుపై ఏర్పాటు చేయబడిన విచారణలో సబ్ సెక్షన్ (1) కింద జారీ చేయబడిన ప్రతి సమన్లు లేదా వారెంట్ అటువంటి ఫిర్యాదు యొక్క కాపీతో జతచేయాలి.

(4) ప్రస్తుతానికి అమలులో ఉన్న ఏదైనా చట్టం ప్రకారం ఏదైనా ప్రాసెస్-ఫీజులు లేదా ఇతర ఫీజులు చెల్లించాల్సి వచ్చినప్పుడు, ఫీజులు చెల్లించే వరకు ఎటువంటి ప్రక్రియను జారీ చేయరాదు మరియు అటువంటి ఫీజులను సహేతుకమైన సమయంలో చెల్లించకపోతే, మేజిస్ట్రేట్ ఫిర్యాదును తోసిపుచ్చవచ్చు.

సెక్షన్ 204 (4) సీఆర్ పీసీ ప్రకారం కేసు నమోదు చేయని చోట ఫిర్యాదును కొట్టివేసే అధికారం మేజిస్ట్రేట్ కు ఉంటుంది. సెక్షన్ 204(4) కింద ఫిర్యాదును కొట్టివేసే అధికారాన్ని మేజిస్ట్రేట్ ఉపయోగించడం లేదా ఫిర్యాదుదారుడు హాజరు కాకపోవడం విచక్షణాధికారం, దీనిని న్యాయ పురోగతి కోసం విచక్షణతో ఉపయోగించాల్సిన అవసరం ఉంది. **మన్స్ రామ్ శర్మ వర్సెస్ ఎస్.పి.పాతక్ మరియు ఇతరుల** కేసు ప్రకారం, ఒక లక్ష్యాన్ని అమలు చేయడానికి అధికారం ఇవ్వబడిన చోట, దానిని సహేతుకమైన రీతిలో ఉపయోగించాలి.

10. **అసోసియేటెడ్ సిమెంట్ కంపెనీ లిమిటెడ్ వర్సెస్ కేశానంద్** : ఏప్రిల్ 1998 ఎస్సీ 596లో, ఫిర్యాదుదారుడు ఒక నిర్దిష్ట తేదీలో గౌర్రాజురైనట్లు కోర్టు గమనించినప్పుడు, కేసు పురోగతికి ఆ రోజు ఫిర్యాదుదారుడి వ్యక్తిగత హాజరు అవసరమా, మరేదైనా కారణంతో కేసును మరో తేదీకి వాయిదా

వేయడాన్ని పరిస్థితి సమర్థించలేదా అని సుప్రీంకోర్టు పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి. విచక్షణాధికారాన్ని న్యాయపరంగా, నిష్పాక్షికంగా క్రిమినల్ జస్టిస్ నిర్వహణకు భంగం వాటిల్లకుండా వినియోగించాలి.

11. మొహమ్మద్. అజీమ్ (సుప్ర) లో, ఫిర్యాదుదారుడు ఒక్కసారే హాజరుకాకపోవడం వల్ల ఫిర్యాదును కొట్టివేయడం సరికాదని, మేజిస్ట్రేట్ తో పాటు హైకోర్టు కూడా చాలా కఠినమైన, అన్యాయమైన వైఖరిని అవలంబించిందని, ఫలితంగా న్యాయం విఫలమైందని సుప్రీంకోర్టు అభిప్రాయపడింది.

12. సెక్షన్ 138 ఎన్.ఐ యాక్ట్ కింద ఫిర్యాదు చేశారు. సాధారణంగా ఇలాంటి కేసుల్లో ఫిర్యాదుదారుడికి భాగస్వామ్యం ఉంటుంది. ఫిర్యాదుదారునికి నష్టపరిహారం అందేలా చూడటం ద్వారా రుణదాతలకు భద్రత కల్పించడం, చెక్కులను అవమానించినందుకు క్రిమినల్ అనుమతిని కల్పించడంలో చట్టసభల ఉద్దేశం తప్పనిసరిగా జైలు శిక్ష విధించడం కాదు, ఫిర్యాదుదారు ఇద్దరికీ ప్రయోజనకరంగా ఉండే వివాదాన్ని పరిష్కరించడానికి ప్రోత్సహించడం ఎన్.ఐ. చట్టం యొక్క ఉద్దేశ్యం. ఎందుకంటే ఇది డబ్బును త్వరగా రికవరీ చేయడానికి దారితీస్తుంది, అలాగే నేరం రుజువు మరియు శిక్షను నివారించడం ద్వారా ప్రయోజనం పొందే నిందితుడికి కూడా.

13. ఎన్.ఐ చట్టంలోని సెక్షన్ 138 ఉద్దేశం, పిటిషనర్ గౌర్రాజరైనందుకు ఫిర్యాదును కొట్టివేసే అధికారం మేజిస్ట్రేట్ కు ఉన్న విచక్షణాధికారాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకుని, విచారణకు అవకాశం కల్పించేందుకు న్యాయపరంగా ఉపయోగించాలి. 31.12.2007న గౌర్రాజరైనందుకు ఫిర్యాదును నిర్దాక్షిణ్యంగా కొట్టివేసి ఉండాలి కాదని నేను భావిస్తున్నాను. 31.12.2007న న్యాయం కోసం

2022:APHC:3575

పిటిషనర్ చేయాల్సిన పనిని చేయడానికి అవకాశం కల్పించడానికి మేజిస్ట్రేట్ కేసును వేరే తేదీకి వాయిదా వేసి ఉండాలి.

14. పిటిషనర్ గైర్దాజరు కావడానికి చూపిన కారణం, అంటే పిటిషనర్ వైరల్ ఫీవర్ మరియు ఇతర అనారోగ్యంతో బాధపడుతున్నాడని, ఈ కోర్టు నమ్మకపోవడానికి ఎటువంటి కారణం లేదు.

15. పైన పేర్కొన్న అన్ని కారణాల వల్ల, 31.12.2007 నాటి ఉత్తర్వులను రద్దు చేసి, సంబంధిత కోర్టు పైలులోని ఫిర్యాదును దాని సంఖ్యకు పునరుద్ధరిస్తారు.

16. ఫిర్యాదుదారుడు/పిటిషనర్ సంబంధిత కోర్టు ముందు హాజరుకావాలి, దానిపై కోర్టు చట్టప్రకారం ఫిర్యాదును కొనసాగించాలి.

17. ఇరు పక్షాల మధ్య వివాదాలకు గల కారణాలపై ఈ కోర్టు ఎలాంటి అభిప్రాయాన్ని వ్యక్తం చేయలేదని స్పష్టం చేశారు.

18. పైన పేర్కొన్న నిబంధనల్లో సవరణకు అనుమతి ఉంది.

దానికి కొనసాగింపుగా వివిధ పిటిషన్లు ఏవైనా పెండింగ్లో ఉంటే వాటిని కూడా మూసివేయాలి.

రవి నాథ్ తిల్లరి,జె.

తేది: 04.02.2022

రాసుకో:

ఎల్.ఆర్ కాపీ మార్క్ చేయాలి.

బి/బి.

యస్ సి యస్

2022:APHC:3575

గౌరవనీయులైన శ్రీ జస్టిస్ రవి నాథ్ తిలహరి

క్రిమినల్ రివిజన్ కేసు నెం.123 ఆఫ్ 2008

తేది: 04.02.2022

యస్ సి యస్